

NEPILNAMEČIŲ NUSIKALSTAMUMO KRIMINOLOGINĖ CHARAKTERISTIKA (1997)

Rėmėjai: Valstybinis mokslo ir studijų fondas

Tyrėjų grupė: A. Dapšys, E. Eitutytė, D. Jočienė, J. Malinauskaitė, R. Merkevičius, I. Michailovič

MOKSLO DARBŲ
SAVADAS
1992 - 2006

Tyrimas atliktas vykdant mokslo programos „Nusikalstamumas ir kriminalinė justicija“ pirmąją kryptį „Nusikalstamumo Lietuvoje būklė, struktūra ir vystymasis“.

1990-1996 metais daugėjo įregistruotų nepilnamečių nusikaltimų, išaiškintų nusikaltusių nepilnamečių bei nuteistų vaikų. Per nagrinėjamąjį laikotarpį beveik 3,5 karto padidėjo pakartotinai nusikaltusių nepilnamečių skaičius. Nemažą jų dalį sudaro paaugliai, grįžę iš laisvės atėmimo vietų.

Didžiausią dalį nepilnamečių nusikaltimų struktūroje sudarė vagystės.

Didėjo nepilnamečių grupėmis nusikalstamumas. Per 1990-1996 metus 2,8 karto padaugėjo registruotų nusikaltimų, kuriuos padarė nepilnamečiai grupėmis. Nusikaltimų, kuriuos padarė nepilnamečiai vien tik bendraamžių grupėmis absoliutus skaičius padidėjo 31,8 proc. Tačiau jų lyginamoji dalis bendroje registruotų nusikaltimų sistemoje mažėja (1990 m. – 59,6 proc., o 1996 m. – 40,8 proc.).

Per pastaruosius penkerius metus žymiai padaugėjo nusikaltimų, kuriuos padarė nedirbantys ir nesimokantys nepilnamečiai. Didžiąją įrašytų į policijos profilaktinę įskaitą nepilnamečių dalį taip pat sudaro nedirbantys ir nesimokantys paaugliai.

Analizuojant bausmių skyrimo praktiką pažymėtina, kad dažniausiai teismai nepilnamečiams skyrė bausmės vykdymo atidėjimą. Realus laisvės atėmimas paskirtas apie ketvirtadaliui nuteistųjų nepilnamečių.